

TING, TENKNING OG TEKNOLOGI

OM TEKNOLOGIENS SANNHETSBERENDE ROLLE FOR FORSTÅELEN

MESTERBREV VED ØRJAN STEIRO MORTENSEN

Hva handler masteroppgaven din om?

Opggaven tar for seg hvordan teknologi fungerer som naturvitenskapenes objektive motstykke, i kraft av at den legitimerer vitenskapens teoretiske definisjoner av hva naturlige ting er. Vitenskapens teoretiske forståelse legges til grunn i utviklingen av ny teknologi, og når de tekniske tingene, som er avhengig av denne innsikten, fungerer slik de skal, må det bety at teoriene også er «sanne». Fordi det tekno-vitenskapelige perspektivet slik legitimerer seg selv, har «sannhet» i moderniteten forandret mening. Det som er sant for oss, står fram i lys av teknologiske muligheter. Jeg prøver å trekke konsekvensene av en slik ontologisk tilnærming til teknologi-fenomenet, og viser hvordan denne forståelsen åpner for motstridende bedømmelser av den moderne situasjonen.

Hva argumenterer du for/mot i oppgaven?

Opggaven engasjerer deg i en dialektisk bevegelse som tar utgangspunkt i Heideggers fundamental-ontologiske forståelse av teknologi, og avdekker en mulig antagonisme iboende i dette teoretiske rammeverket. Denne motsetningen, eksemplifisert ved pessimisten Ellul og optimisten Simondon, oppheves av Bernard Stiegler i hans teori om menneskets vesensegenskap som «originær teknisitet». Fordi Stiegler hevder at teknologi er og alltid har vært menneskets mest åpenbare egenskap, er det for ham meningsløst å trekke normative slutninger vedrørende teknologi som fenomen. Stieglers løsning settes til slutt opp mot Heideggers fundamentalontologi, og jeg argumenterer for at tekno-logi, i aldri så vid forstand, ikke fullt ut kan overta metafysikkens konstituerende rolle for forståelsen. Dermed kan en kanskje se for seg en mulighet for kritikk likevel, uten at oppgaven går videre inn på denne muligheten.

Hvorfor bør andre lese oppgaven din?

Dersom jeg har rett i at det er teknologi som legitimerer vitenskapens hevd på sannhet, har dette gufne konsekvenser for så vel korrespondanseteori om sannhet som eksperimentell virksomhet overhodet. Den korrespondansen det da er snakk om, er en korrespondanse mellom et teoretisk rammeverk satt sammen av vitenskapen og en eksperimentell situasjon som på samme måte er kunstig. Naturen, slik den fremtrer i og for seg, finnes ikke fra dette perspektivet. Det eneste som finnes, er konkrete muligheter som trer frem på bakgrunn av abstrakt teori – ingen nødvendigheter, med andre ord. Dersom du er interessert i grunnlagsproblematikk og vitenskapsteori, er kanskje dette et perspektiv du ikke har vært innom tidligere.

Hva er dine planer for fremtiden?

Jeg har planlagt å ikke søke stipendiat hos CSMN...